

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 28 Stycznia r. s. 1829 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Nowiny Dworu dnia 16 stycznia.

(Journal de St. Petersburg.)

Dzisiaj o pół do trzeciej, P. Baron *Possou*, podpułkownik i adjutant N. Króla Jmci Niderlandzkiego, miał honor otrzymać u Najjaśniejszego Cesarza JEGOMOSCI, w pałacu zimowym, audyencyą i złożyć listy kondolencyjne swojego Monarchy. Potym P. *Possou* miał zaszczyt stawienia Jego CESARSKIEJ MOŚCI Xiążęcia Alfonsa *Chimay*, oficera ułanów.

Sankt-Petersburg dnia 17 stycznia.

(z Ruskiego Inwalida).

Przez Naywyższy Dyplomata pod dniem 1 stycznia, CESARZ JEGOMOSĆ nayłaskawiej raczył mianować, Jenerała jazdy, dowódcę 2go korpusu odwodowego jazdy i dowodzącego 2gim połączonym korpusem odwodowym jazdy, Hrabie *fon der-Palena* 2go, na okazanie szczególnego zadowolenia J. C. M. i ku nagrodzeniu gorliwością odznaczającej się służby, kawalerem orderu świętego Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia *Alexandra-Newskiego*.

— CESARZ JEGOMOSĆ przez Naywyższy Dyplomata pod dniem 1 stycznia, raczył nayłaskawiej, Jenerała majora, dyrektora korpusu topografów i zarządzającego wojskowo-topograficznem depozytem, *Szuberta*, w nagrodę gorliwością odznaczającej się służby, w zarządzeniu korpusu topografów, wojskowo-topograficznem depozytem i innemi powierzonemi mu wydziałami, mianować kawalerem orderu *ś. Anny* 1szej klasy.

— CESARZ JEGOMOSĆ, pragnąc nagrodzić gorliwość i odznaczającą się służbę, w obowiązkach wice-prezydenta departamentu adwokatów, rzeczywistego radcy stanu, *Perowskiego*, zostającego przy Dworze J. C. M. w obowiązku mistrza Dworu, raczył nayłaskawiej, przez dyplomata naywyższy z dnia 31 grudnia r. s., mianować kawalerem orderu *ś. Anny* 1szej klasy.

— Trudy podejmowane przez Nayprzewielebniejszego Metropolitę Greckiego, Grzegorza *Irinopolskiego*, w Komitecie wykupu jeńców greckich, w którym ten prałat jest pierwszym członkiem, od daty ustanowienia komitetu, oraz poświęcenia się jego dla Tronu Rosyjskiego, zjednały dlań naywyższe względy, na okazanie których CESARZ JEGOMOSĆ raczył nayłaskawiej, przez dyplomata naywyższy pod dniem 5 stycznia, policzyć go do orderu *ś. Anny* 1szej klasy.

— Przez odznaczającą się służbę kościołowi i niespracowaną pieczę około owczarni sobie powierzonej, przenaywielebniejszy *Ireni*, biskup penzeński i saraatowski, zasłużył na szczególniejsze względy naywyższe i zadowolenie, na okazanie których, CESARZ JEGOMOSĆ raczył nayłaskawiej policzyć go do orderu *ś. Anny* 1szej klasy, przez naywyższy dyplomata pod dniem 5 stycznia.

— CESARZ JEGOMOSĆ, na zaświadczenie Nayświętszego Synodu, o gorliwości odznaczającej się i pracach Przenaywielebniejszego *Gabryela*, biskupa ekaterynosławskiego, chersońskiego i tauryckiego, tudzież na okazanie Wysokiego Swego zład zadowolenia, raczył go nayłaskawiej policzyć do

orderu *ś. Anny* 1szej klasy, przez naywyższy dyplomata pod dniem 5 stycznia.

— CESARZ JEGOMOSĆ, na okazanie wysokich względów Monarszych, na długą i gorliwością odznaczoną służbę, Przenaywielebniejszego *Włodzimierza*, biskupa kurskiego, raczył go nayłaskawiej policzyć do orderu *ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza* 2giej klasy, przez naywyższy dyplomata pod dniem 29 grudnia r. s.

— Długa odznaczająca się służba i budujący przykład, Przenaywielebniejszego *Eugeniusza*, arcybiskupa tobołskiego, zjednały dlań Wysokie względy Monarsze, na okazanie których CESARZ JEGOMOSĆ raczył go nayłaskawiej policzyć do orderu *ś. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza* 2giej klasy, przez dyplomata naywyższy pod dniem 5 stycznia.

— CESARZ JEGOMOSĆ, pragnąc sprawiedliwie nagrodzić trudy Jenerała majora *fon Frikena*, wczasie przejęcia na utrzymanie z gruntów, znacznej liczby ludzi półku grenadyerów Hrabiego *Arakcejew*, raczył go nayłaskawiej mianować kawalerem orderu *ś. Anny* 1szej klasy, przez naywyższy dyplomata pod dniem 1 stycznia.

— Jenerał major, *Wachten*, naczelnik sztabu 6go korpusu pieszego, w nagrodę odznaczającej się gorliwości w służbie, okazanej w teraźniejszej wojnie z Turkami, nayłaskawiej mianowany kawalerem orderu *ś. Anny* 1szej klasy, przez naywyższy dyplomata pod dniem 9 listopada r. s. (G. S.).

(z Gazety Senackiej).

Przez Naywyższe Ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 11 stycznia. Po zaświadczeniu Jego CESARSKIEJ WYSOKOSCI CESARZEWICZA, o gorliwej służbie i trudach odznaczających się, wice-gubernatora podolskiego, radcy stanu, *Girsa*, CESARZ JEGOMOSĆ raczył go nayłaskawiej mianować rzeczywistym radcą stanu.

Tomski prokurator gubernialny, radca stanu, *Kretow*, mianowany prezydentem rządu gubernialnego tomskiego.

Astrachańskim wice-gubernatorem naznaczony rangi 5tej klasy, *Kruza*, urzędnik przy ministrie skarbu do szczególnych poleceń.

Prezydent orenburskiej izby sądu cywilnego, radca kollegialny, *Koreniew*, na własną prośbę, z przyczyny chorowitości, został uwolniony ze służby.

Radca głównego zarządu Syberyi-Zachodniej, radca stanu, *Maszmejer*, na własną prośbę, zupełnie się uwalnia ze służby, a na jego miejsce naznaczony radca stanu, *Nieprachin*, zostający bez obowiązków.

Sekretarz kancelaryi J. K. W. Głównozarządzającego drogami komunikacyi, 3mej klasy *Szercer*, w nagrodę gorliwością odznaczającej się służby, podniesiony do rangi 7mej klasy.

Po zaświadczeniu Naczelnie Dowodzącego Oddzielnym Korpussem Litewskim, Jego CESARSKIEJ WYSOKOSCI CESARZEWICZA, o gorliwości odznaczającej się, sztab-lekarz białostockiego szpitalu, *Kandon*, nayłaskawiej mianowany asesorem kollegialnym.

— *Dnia 13 stycznia.* Znajdujący się przy Jenerał Gubernatorze Margrabi Pauluczyn, do osobnych poleceń, w stopniu Kamerhera Dworu J. C. M., Karol Mantejfel, za gorliwą i odznaczającą się służbą, mianowany radcą kolegialnym.

Dyrektor ekspedycji kassy zachowawczej rady opiekuńskiej sanktpetersburskiej, radca dworu, Dymitr Kazin, mianowany dyrektorem Cesarzowskiej papierni peterhofskej z naznaczeniem, zamiast pensyi etatowej, po dziesięć procentów od zysku czystego, z fabryki tej otrzymywanego, i nadto po 5,000 rubli co rok na podróżę najęcie domu w St. Petersburgu, z summ Departamentu udziałów.

— Przez Najwyższy Ukaz do Kantoru Dworu, pod dniem 10 stycznia, radca izby skarbowej kurlandzkiej, radca honorowy, August Firks, najlaskawiej mianowany Kamerjunkerem Dworu J. C. M.

— W najwyższych ukazach J. C. M., objawionych Rządzącemu Senatowi, przez P. Ministra spraw wewnętrznych, dnia 6 stycznia wyrażono:

1) „Jego Cesarzowska Mość, po rozpatrzeniu wiadomości o rekrutach 92go naboru, Rozkazać raczyli: oświadczyć Najwyższe Swoje zadowolenie Gubernatorom Cywilnym tych gubernii, w których do 1go października 1828 roku nie zostało w niedobrze rekrutów 92go naboru, a mianowicie: Ołoneckiemu, Archangielskiemu, Wołogodzkiemu, Pskowskiemu, Estońskiemu, Inflanckiemu, Kurlandzkiemu, Wileńskiemu, Grodzieńskiemu, Mińskiemu, Wołyńskiemu, Kamieniecko-Podolskiemu, Tauryckiemu, Astrachańskiemu, Saratowskiemu, Tambowskiemu, Połtawskiemu, Kijowskiemu, Jarosławskiemu, Włodzimierskiemu, Simbirskiemu, Kazańskiemu, Wiątkiemu, Tobolskiemu, Tomskiemu, Irkuckiemu, Jenisejskiemu, Rządcy Obwodu Białostockiego, i Naczelnikowi Obwodu Omskiego.”

2) Jego Cesarzowska Mość, po rozważeniu przedstawionego od Gubernatora Cywilnego Nowgorodzkiego, Rzeczywistego Radcy Stanu, Denfera, objaśnienia, o przyczynach niedoboru w powierzony jemu gubernii rekrutów 91go naboru, Najwyższy rozkazać raczyli: uczynioną pomienionemu Gubernatorowi za ten niedobór notę, w ukazie Rządzącego Senatu pod dniem 2gim maja 1828 roku ogłoszoną, za winę nie poczytywać i w opisie jego służby nie umieszczać.”

— Przez najwyższy ukaz, wydany P. Ministrowi Skarbu, w roku zeszłym 1828mym:

D. 21 grudnia. Z darowanej przez ukaz 11 kwietnia 1828 roku ulgi mieszkańcom gubernii Witebskiej i Mohilewskiej na cztery lata w płaceniu połowy podatków i przedłużonej przez ukaz 2 grudnia 1827, jeszcze na jeden rok 1828mym, Rozkazać wam, zgodnie z potwierdzeniem przez Mnie postanowieniem Komitetu Finansów, nie używać od nich w ciągu roku 1829 i 1830 jednej czwartej podatku poduszkiego i za prawo pędzenia wódki; ale pobierać w przeciągu tych dwóch lat, zamiast połowy po trzy czwarte części, z pozostałym zaś 1831 roku nałożyć na pomienionych mieszkańców zupełny podatek poduszny i za pędzenie wódki. Nie zaniechacie w tej rzeczy uczynić należytego rozporządzenia i donieść Rządzącemu Senatowi.”

— Najwyższy Reskrypt do Jenerał-adjutanta Margrabiego Pauluczi:

Margrabio Filipie Osipowiczu! Z zadowoleniem dostrzegłem z doniesienia WP., iż zamiary w Bogu spoczywającego Cesarza, ALEXANDRA PAWŁOWICZA, względem nowego urzędzenia włościan gubernii estońskiej, przywiezione już są do wykonania. Oddając zupełną sprawiedliwość trudom WP. w uskutecznienu tego pożytecznego dzieła, przyjemnie Ma jest oświadczyć za nie szczególną WP. wdzięczność. Zostają ku WP. przychylnym.

(podpisano) N I K O Ł A Y.

Sankt-Petersburg d. 11
stycznia 1829 roku.

Odessa dnia 9 stycznia.

(Journal d'Odessa).

JW. Admirał, Greig, przybył wczora wieczorem do tutejszego miasta.

— Rada towarzystwa gospodarstwa wiejskiego w Rosyi południowej, wezwwała członków na dzień 15 t. m., dla odbycia 3go posiedzenia w domu JW. Gubernatora Jeneralnego, prezidenta towarzystwa.

Nikołajew dnia 5 stycznia.

Admiralicja czarnomorska postanowiła przedać z aukcyi okręty, zabrane na nieprzyjaciela, z których 20 znajduje się w Sewastopolu i 2 w Nikołajewie, wzywa chcących je nabyć na licytację, odbyć się mającą w dniu 1 następującego lutego, w Sewastopolu w kommissyi zaborów morskich, a w Nikołajewie, w kommissyi ekspedycji czarnomorskiej. (J. d'Odessa).

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 30 stycznia.

(z Kuryera Warszawskiego.)

Ogłoszono następujące postanowienie Rady Administracyjnej Król. wydane d. 14 b. m. 1) Fabrykanci krajowi wolni być mają od opłaty ceduły furmańskich, Art. 44—49 Postanowienia z d. 8 lipca 1817 do funduszu pocztowego oznaczonej, w tych przypadkach, gdy wyroby i osoby swoje przewożą na najętych od włościan furach, na jarmarki do miast pobliskich. 2) Wyjątek ten, jedynie do samych najmowanych włościan, nie zaś do furmanów z profesyi stosuje się. 3) Każdy fabrykant, wyroby swoje na jarmark wiozący, cypatrzony być winien świadectwem Burmistrza lub Wójty gminy miejscowego „jako jest rzeczywiste fabrykantem.” Nieposiadający świadectwa takiego, do opłaty ceduły osobowej będzie mógł być pociągany. 4) fabrykant, któryby służącemu mu uwolnienia od opłaty ceduły furmańskiej, na rzecz innej osoby z uszczerbkiem dochodów pocztowych nadużył, traci na zawsze prawo do dobrodziejstwa artykułem 1szym zapewnionego.

Pamiętnika Warszawskiego umiejętności czytelnych i stosowanych, Zeszyt Styczniowy wyszedł w drukarni Gałęzowskiego.

FRANCYA.

Paryż dnia 16 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Xiążę Mortemart miał dziś posłuchanie pożegnania u Króla Jmci.

Tutejszy Monitor umieścił następującą korespondencją między Panami Gros i St. Leger, Kommissarzami wysłanymi do Egiptu dla wykupienia zatrzymanych w niewolę Greków, a Prezesem Grecyi: „JW. Panie Prezesie! Król, Monarcha nasz, którego dobroczynna ręka rozciąga się do wszystkich miejsc, gdzie nieszczęściu zapobiedz wypada, wysłał nas do Egiptu, dla przywrócenia wolności i ocyzyny Grekom, którychbyśmy tam w niewoli znaleźli, i którychbyśmy z niej wykupić mogli. Stosownie do wspaniałych uczuć Jego, staraliśmy się szczególnie wykupywać kobiety, dzieci i w ogólności takich niewolników, których los jest tém boleśnieszyszy, iż nie mają siły fizycznej do oparcia się mu. W ciągu trzymiesięcznego pobytu naszego w Kairze i Alexandryi szczególnie zjedналиśmy wolność 500 wdowom i dzieciom. Z tych blisko 200 chce pozostać w Egipcie; znajdują się one tam u Chrześcian; byt ich jest zapewniony, a pisma dowodzące ich wykupno oddane zostały Patryarsze w Alexandryi, od którego odebrać je mogą, skoro zechcą. Reszta w liczbie trzysta przybyło z nami, i oddajemy ich w ręce WPana. Chciej im JW. Prezesie ułatwić sposób wrócenia do swych rodzin, aby nie do szczęścia ich nie brakowało, i aby zanosili modły swoje do nieba o utrzymanie drogiej dni życia Monarchy, któremu nowy swój byt winni. Mamy zaszczyt dołączyć listę imienną wszystkich Greków, których z Egiptu sprowadzamy; uwiadomiamy oraz JW. Pana, iż pod rozporządzenie jego

oddajemy dostateczną ilość żywności na utrzymanie ich przez 3 lub 4 tygodnie. Przyymy J.W. Pan i t. d. W Poros d. 11 grudnia 1828 roku." Odpowiedź Prezesa jest następująca: „Mości Panowie! Nader przyjemnem jest dla mnie odpowiedzieć na list, któryście mi W.Panowie przestali, i w którym donosicie o uskutecznieniu dobroczynnych środków, które Król, wspaniałomyślny Monarcha W.Panów, raczył przedsięwziąć dla dobra Grecyi. Jako potomek świętego Ludwika, Monarcha W.Panów, przypomina dziś cnoty i pobożność tego wielkiego swego przodka, oswobodzając Chryścian z niewoli i wszędzie podając pomocniczą rękę cierpiącym ludzkości. Czyny takie ściągają błogosławieństwo Opatrzności tak na Monarchę, który je wykonuje, jako też na naród, którym rządzi. Mielście W.Panowie szczęście dopełnić zlecenia, którego pamięć będzie na zawsze wyryta w sercu tych, których rodzinom ich i oyczyźnie przywróciliście. Używszy zaś oraz środków dla zapewnienia wolności wykupionym, pozostałym w Egipcie, uczyniliście wszystko, co było w mocy waszej dla spełnienia w całej rozciągłości wspaniałomyślnych zamiarów N. Króla Jmci Chryścijańskiego. Wykonanie tego zlecenia nadaje W.Panom prawo do wdzięczności całej Grecyi, i pocztuję się za szczęśliwego, że jestem jej tłumaczem. Wydałem władzom w Eginie rozkaz, aby sprowadzone przez W.Panów osoby odesłano do ich domów. Dzieci wychowane będą w domu sierot. Przyymy W.Panowie i t. d.”

— Dnia 17 —

Tutejszy *Monitor* ogłosił porównanie dochodów naszych krajowych w roku zeszłym 1828 z dochodami w roku 1827. Dochody te po większej części okazały się większemi, niż je w budżecie umieszczono, a ogólnie przewyżka dochodów w r. 1828 nad dochody w roku 1827 wynosi 28 milionów 865,000 fr.

Piszą z Tulonu pod dniem 10 b. m., iż tam spodziewają się za 10 lub 15 dni przybycia pierwszego oddziału wojska wracającego z Morai. Wszakże, ani *Monitor*, ani *Dziennik Postaniec Izb*, nie uczynili dotąd żadnej wzmianki o powrocie tego wojska.

List z Nawarynu pod dniem 20 grudnia wyraża: „Czyli tu zostaniemy, lub prędko do oyczyzny wrócimy, nie można jeszcze teraz nic pewnego wiedzieć. Często rozchodząca się dziś pogłoska zbija wczorayszą, a wydane rozkazy nie raz się cofają.”

ANGLIA.

Londyn dnia 14 stycznia,

(z Gazety Warszawskiej).

Tutejsza *Gazeta Goniec* pisze: „Do wiadomości o przypadku, który miał się zdarzyć Xiążęciu Wellingtonowi, i który koledzy nasi z tak wielką ważnością przedstawiają publiczności, winniemy potrzebę przydać uwagę dla zaszczytu naszych panów kolegów, obfitych w wynalazki, iż Margrabis Abercon, który miał ranić wspomnianego Xiążęcia, wcale tego dnia nie wystąpił?”

Xiążę Wellington miewa często posłuchanie u Króla Jmci, i długie rozmowy z innemi Ministrami, a to, jak mniemają, względem sprawy Katolików Irlandzkich. Wysyłanie różnych gońców z listami do Dublina potwierdza niejako to mniemanie. *Gazeta Globe* umieściła list Izraelity Brzelskiego nazwiskiem Kasper, względem nadania swobód Żydom w Anglii, na zbiecie innego listu w teyże samej materii, którego autor wynurza obawę, aby polepszenie stanu cywilnego Żydów nie zrządziło zaniedbania obowiązków ich religijnych.

Potęga morska Wielkiej Brytanii wynosiła dnia 1 b. m. 610 okrętów wojennych, między którymi było 104 jeszcze nieukończonych, a 327 rozbrojonych i stojących w portach. Czynnich zaś okrętów jest 179, jako to: 30 na morzu Śródziemnem, 53 w Indyach Zachodnich, 13 w Ameryce południowej, 9 wysłanych w szczególnych zleceniach, 8 niedaleko przylądka *Dobrey Nadziei*, 5

w okolicy przylądka *Nord*, 7 w Indyach wschodnich, 8 w Irlandyi, 6 przy brzegach Afrykańskich, 5 w *Newfoundland*, i 63 w portach angielskich.

Zjednoczone Stany północney Ameryki mają 12 okrętów liniowych, 20 fregat, 16 słupów i 4 szonery. Ludność tameczna powiększyła się do 12 milionów 710,000 mieszkańców. Od początku roku 1825 umorzono długu krajowego 30 milionów 373,188 dollarów, a od początku 1818 roku 88 milionów 834,108 doll. W ostatnich 4 latach wprowadzono płodów i towarów zagranicznych za 550 milionów 202,469 dollarów, a wyprowadzono krajowych za 337 milionów 202,426 doll. Do skarbu publicznego wpłynęło przez tenże czas 97 milionów 957 539 dol., a wydano 95 milionów 585,518 doll. Według raportu ministra skarbowego *Rush*, dochody powiększają się rocznie o 24 procenta, a wydatki tylko o 10 procentów. Okręty kupieckie mogą wziąć 1,300,000 beczek ładunku, a zatem 100,000 więcej, niż przed 10 laty.

— Dnia 15 —

Dziś o godzinie 2giej po południu były pokoje u Króla Jmci w zamku Windsrskim. Xiążę Wellington, mając posłuchanie u Monarchy, został przypuszczony do ucałowania jego ręki, z powodu, iż otrzymał dostojność nadzorca pięciu portów.

Wysłano stąd gońca z listami do lorda naczelnego kommissarza wysp Jońskich i do Pana *Stratford Canning*.

Powazecznie mniemają (pisze gazeta *Times*), iż początkowe obrady następnego parlamentu oznaczają się bardzo ważnemi przedmiotami. To pewna, iż w okolicznościach, które ministrowie wydali do swoich przyjaciół, wynurzyli życzenie, aby się wcześniej i bez wyjątku na pierwszych posiedzeniach znaydowali, a to z powodu ważności obrad.

Dnia 11 b. m. wypłynął z *Plymouth* drugi oddział wychodców portugalskich, złożony ze 160 ludzi.

Słychać, iż tuteysi posłowie Brezylijscy z polecenia Monarchy swego, chcą podać Królowi Jmci Francuzkiemu przedstawienie względem stanu rzeczy w Portugalii.

Mówią, że osoby należące do rodziny Lorda *Anglesea*, a sprawujące różne godności, postanowiły podać się do dymissyi, to jest: brat jego admirał dowodzący w *Cove*, drugi brat kommissarz przychodów, tudzież dwaj synowie, jeden Hrabia *Uxbridge* kontroller stanu, drugi Lord *William Paget* kapitan okrętowy.

— Dnia 16 —

Odebrane tu listy ze *Stambułu* pod dniem 10 grudnia donoszą o wielkich uzbrajaniach wojennych w całym państwie Otomańskim.

Odprawione dnia 15 b. m. zgromadzenie towarzystwa Katolickiego w *Dublinie*, było bardzo liczne. Pan *O'Connell* mówił wiele o zamierzonym swoim wyjściu do parlamentu. Przeczytano oraz dwa listy, jeden od Pana *M. Doyle*, z oświadczeniem, iż chce towarzyszyć Panu *O'Connell*, a drugi od doktora *Doyle*, który wymawia się duchownym swoim stanem od tego towarzyszenia.

Wypłynienie wychodców Portugalskich daje powód do rozpraw o prawie narodów i traktatach między Anglią i Portugalją. *Gazety*, tchnące duchem stronnictwa zwanego *Tory*, upatrują w tém czyn zupełnie polityczny i mogący się przyłożyć do ściślejszego i trwalszego związku Anglii z Portugalją. Przeciwnie gazety powodowane stronnictwem *Whig*, uważają ten czyn za zgwałcenie prawa narodów i gościnności, jaka się zaczyna obrońcom prawości *Don Pedra* należała.

Członkowie rodziny Monarchy naszego odwiedzili młodą Królową Portugalską, która ciągle zostaje w dobrém zdrowiu, lubo obawiano się, aby jej wilgotna i mglista atmosfera nie szkodziła.

Vice-Hrabia *da Seca*, poseł *Don Miguela*, miał znowu niedawno kilka narad z ministrem spraw zagranicznych.

Xiążę *Klarencey* zwiadził przed kilku dniami browar i dystyllarnią tawnika *Booth* w *Brent*.

ford, i obejrzawszy wszystko z zupełnym swoim zadowoleniem, przyjął śniadanie u właściciela.

Odebrane tu listy z *Bordeaux* donoszą, iż tam kupiono wiele zboża dla kupców angielskich, przez co podniosła się cena jego.

Gazeta *Times* pisze: „Wiemy z dobrego źródła, iż, oprócz zgromadzonej już pszenicy zagranicznej, potrzebujemy jej jeszcze 1,200,000 do 1,500,000 kwarterów (po półtrzecia korca miary polskiej), aż do przyszłych żniw.”

PORTUGALIA.

Lizbona dnia 31 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Określenie liniowy *Don Joao VI*, który odpłynął stąd w październiku, dla zawiezienia nowego gubernatora do *Terceiry*, zwinął z nim na powrót do *Tagu*. Przywiózł on także dawnego gubernatora *Eman Vieira Thoner*, brata Vice-Hrabiego de *Molellais*, którego wierni przysięgę wysłali do *St. Miguel*; nadto przywiózł wiadomość, że teraz ani myśleć nie można o podbiciu *Terceiry*.

W gazecie tutejszej z dnia 26 b. m. umieszczono rozkaz, wydany do wszystkich oficerów, którzy dowodzili w wojsku jenerała porucznika Margrabiego *Chaves*, aby wspomnianemu Margrabiemu złożyli listę wszystkich wojskowych, którzy zostawali pod ich rozkazami, a to w celu zalecenia im sprawy *Don Miguela*. W *Willareali Chaves* wszyscy stronnicy *Chavesa* i Królowej matki, chcieli ogłosić Krolew Portugalii Krolewiczę *Sebastyaną*; lecz oparli się temu *Migueli*.

TURCYA.

Konstantynopol d. 11 grudnia.

Zapewniają, że W. Wezyr często się naradza z *Huseinem-Baszą* o przyszłej kampanii. Odbierane z *Azyi* wiadomości są nieprzyjemne: zdaje się, że Rosyianie zupełnie urządzają administracją krajów zawojowanych, i że mają zamiar utrzymać się w nich nazawsze. (*G. S. P.*)

Stambul d. 14 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Dnia 12 b. m. popłynęły stąd 4 statki palne i korweta do *Dardanellów*. Opatrywanie stolicy tutejszej w żywność doznało nieszczęśliwego przypadku: ostatnie burze zapędziły 40 okrętów ze zbożem z *Sinopy* na brzegi azyatyckie; okręty te nie zawinęły jeszcze do tutejszego portu. Okręt sardyński ze zbożem zatonął na morzu *di Marmara*. Odtąd żaden już okręt nie przybył ze zbożem z powodu ścisłej blokady.

Słychać, iż *Halil Basza* jest następcą *Huseina Baszy* w *Szumli*, i że *Husein Basza* został mianowany *Baszą* obozu pod *Adryanopolem*, dokąd już miał pojechać. Wielki Sułtan bawi ciągle w *Ramis-Ozfluk*.

— Dnia 25 —

(z *teższej gazety*).

Nie mamy ważnych wiadomości z teatru wojny. Wielki Wezyr i całe wojsko zajmuje stanowisko między *Aidos* i *Szumlą*. Ostra pora roku nie dozwala działań wojennych. Wielki Wezyr udaje się od jednego korpusu do drugiego; lecz główną swą siłę ma w *Aidos*. Przed kilku dniami Wielki Sułtan wysłał także *Tahira Baszę* do obozu Wezyra, gdzie przy rozpoczęciu działań dowodzić ma tysięcznym korpusem. Wreszcie wychodzą naysurowsze rozkazy do prowincyi, zwłaszcza do *Azyi* względem uzbrajań.

Z powodu blokady *Dardanellów*, nie zawinę tu od 6 dni żaden okręt ze zbożem z *Archipelagu*, mimo pomyślnego wiatru południowego. Nie bardzo atoli jeszcze daje się czuć brak żywności,

bo łodem sprowadza się codziennie lubo w mniejszej ilości.

Dnia 23 b. m. przybył tu Pan *Amadeusz Jaubert*, tłumacz dworu francuskiego. W skutku przywiezionych przez niego listów, Poseł niderlandzki miał kilka narad z *Reis Effendim*. Do tegoż posła przybył także goniec ze *Smyrny*, wysłany przez admirała *de Rigny* z bardzo ważnymi listami.

Od granic tureckich 8 stycznia.

Słychać, iż Vice Król Egipski zaopatrywał w załogi *Cypr*, *Rodus*, *Chios*, a nawet i *Smyrnę*. *Ibrahim Basza* ma na wiosnę założyć główną kwaterę w *Smyrnie*. Z resztą zdaje się, iż wspomniany Vice Król postanowił twierdz *Kandyjskich* bronić do ostatniego.

Według twierdzenia szyprow okrętowych, znajdował się d. 7 b. m. w porcie wewnętrznym *Korfu* tylko Admirał Angielski ze swoim okrętem. Powszechnie słychać, iż Francuzi zamysłają oddalić się z *Morei*, gdzie tylko 5,000 wojsk francuskiego ma pozostać w osadach. Z powodu tej wieści, cena żywności sprowadzonej do *Morei* nieco spadła. Rozchodziła się na *Morei* pogłoska, iż z Anglii przybędzie 5,000 nowego wojska, które ma wysieść w *Kandyi*. Admirał Austriacki, Hrabia *Dandolo*, który ze *Smyrny* udał się był do *Eginy*, znajdował się d. 20 grudnia z brygiem i galiotą w *Milo*.

RZECZY GRECKIE.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Pszczola Grecka umieszcza następujący list z *Eginy* pod dniem 29 listopada: „Pan *Edward James Dawkins* złożył dnia 22 b. m. Prezesowi list wierzytelny, jako Rezydent Króla Jmci Wielkiej Brytanii przy rządzie Greckim. Prezes uwiadomił *Panhellenion* o tym szczęśliwym wypadku przez poselstwo następujące, datowane w *Poros* d. 24 listopada: „Poselstwem naszym z dnia 19 września wynurzyliśmy W Panom nadzieję na szą, widzenia wkrótce Ajenta Króla Jmci Wielkiej Brytanii. Dziś z radością donosimy o ożyszczeniu tej nadziei. Pan *E. J. Dawkins*, listem wierzytelnym, którego tłumaczenie W Panom dołączamy, został mianowany Rezydentem Króla Jmci Wielkiej Brytanii przy rządzie Greckim. Tak więc Opatrzność uwieńcza ciągle błogosławieństwem swoim najgorętsze życzenia nasze. Oby naród cieszył się z tego, i ze swojej strony nieustannie usiłując utwierdzić publiczną spokojność stał się godnym takich dobrodziejstw.”

Pszczola grecka donosi o zajęciu *Livadi*. Mieszkańcy tameczni przyjęli wojsko greckie z okrzykami: *Niech żyje Prezes Grecyi!* Taż gazeta umieszcza list nadzwyczajnego Kommissarza zachodnich Sporad do Pań *Delijanna*, *Glaraces*, *Jonnitzi* i *Calogeropulo*, z prośbą, aby pod dozwoleniem swoim kazali uprządzić znaczną ilość bawoły, którą nowo założony dom sierot przeznaczył na odzież dla dzieci: jest bowiem życzeniem rządu, aby się tym same tylko rodaczki trudniły. Wspomniane damy oświadczają w odpowiedzi swojej, iż z radością czynić będą wszystko, co jest w ich mocy, dla dopełnienia tego życzenia.

Goniec *Smyrneński* z dnia 13 grudnia donosi, iż tam (w *Smyrnie*) zaciągają 200 maytków do służby na okrętach wojennych tureckich. Jednym z nich pjanę wystrzelił z pistoletu do Greka, i ranił go śmiertelnie. Schwytany natychmiast poniesie zasłużoną karę.

Listy z *Poros* pisane w końcu listopada donoszą, iż tam jeszcze nie niewiadomo o naradach posłów względem oznaczenia granic Grecyi. Mówiono tylko, że poseł angielski oświadczył, iż zamiarem rządu jego jest, aby nie rozciągaty się za *Moreę*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora. Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radea Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.